

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง การใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เชียงใหม่ ครั้งนี้ ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่เลือกเรียนรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เชียงใหม่ อำเภอแม่วิม จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้เครื่องมือดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาเรื่องการปฏิบัติชิ้นงานของใช้ของที่ระลึก ตามองค์ประกอบด้วยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส จำนวน 9 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 24 ชั่วโมง อยู่ในโครงสร้างรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา ซึ่งประกอบด้วย

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1. แจ่งจุดประสงค์ เนื้อหา แนวการจัด กิจกรรม ทักษะปฏิบัติของเดวิส การวัดผลประเมินผล และทดสอบก่อนเรียน เป็นความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงาน ผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาเป็นของใช้ของที่ระลึก จำนวน 20 ชั่วโมง

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติชิ้นงานกระเป๋าใส่ของ จำนวน 2 ชั่วโมง

1.3 แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การปฏิบัติชิ้นงานพวงกุญแจชาวเขา
จำนวน 4 ชั่วโมง

1.4 แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การปฏิบัติชิ้นงานไม้คั่นหนังสือ
จำนวน 2 ชั่วโมง

1.5 แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การปฏิบัติชิ้นงานตุ๊กตาทับกระดาษ
จำนวน 4 ชั่วโมง

1.6 แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การปฏิบัติชิ้นงานกล่องกระดาษทิชชู
จำนวน 4 ชั่วโมง

1.7 แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ 7 การปฏิบัติชิ้นงานเข็มขัดชาวเขา
จำนวน 4 ชั่วโมง

1.8 แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การจัดนิทรรศการผลงาน จำนวน
จำนวน 2 ชั่วโมง

1.9 แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การทดสอบหลังเรียนและแสดงความคิดเห็น
ต่อการเรียนการสอนด้วยทักษะปฏิบัติของเดวิส จำนวน 1 ชั่วโมง

2. แบบประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา เรื่อง การ
ปฏิบัติชิ้นงานของใช้ของที่ระลึก ซึ่งประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน 20 ข้อ
เป็นแบบปรนัย

2.2 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ โดยใช้รูบรีคส์ประเมิน

3. แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ
ของเดวิส ในการปฏิบัติชิ้นงาน รายวิชาผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา ซึ่งแบ่งออกเป็น

3 ตอนคือ

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2.ความคิดเห็นผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ
ของเดวิส ในการปฏิบัติชิ้นงาน รายวิชาผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนทักษะ
ปฏิบัติเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา เรื่อง การปฏิบัติชิ้นงาน ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแผนการเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระมาตรฐานการเรียนรู้รายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา และ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และศึกษาแหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การสอนทักษะปฏิบัติ และการประเมินตามสภาพจริง แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติจากเอกสาร และตำราทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของเดวิส ให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการจะศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาแบบเดิม

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ นำเข้าสู่บทเรียน โดยครูให้นักเรียนดูตัวอย่างผลงานให้ผู้เรียนศึกษาใบงาน ใบความรู้
2. ขั้นดำเนินการครูให้ผู้เรียนทำตามใบงานใบความรู้ที่ศึกษาและตรวจผลงาน
3. ขั้นสรุป ครูและเพื่อนร่วมกันสรุปผลงาน

รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และอธิบายขั้นตอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและมีการทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ
2. ขั้นดำเนินการสอน โดยรูปแบบทักษะปฏิบัติของเดวิสมีขั้นตอนดังนี้
ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติไม่ซ้ำหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็น

ภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อยๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดย ไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากคิดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไข จนกระทั่งผู้เรียนทำได้เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทักษะย่อยนั้นจนทำได้ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำ เทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงาม รวดเร็ว ทำ ได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองวัสดุน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยเป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียน สามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และ ผูกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญผลที่ผู้เรียนจะ ได้รับจากการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติ ทักษะสร้างชิ้นงานสามารถจำหน่ายได้

3. ขั้นสรุป ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปผลการปฏิบัติงานตามรูปแบบ ทักษะปฏิบัติของเดวิสและทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ

1.2 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของเนื้อหา

1.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนตามแผนที่ได้วางไว้

2.การสร้างแบบประเมินผลการเรียนรู้

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน 20 ข้อ เป็นแบบ ปรนัย ออกข้อสอบ โดยครอบคลุมเนื้อหาทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง หากค่า IOC และนำไปทดสอบผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นข้อสอบชุดเดียวกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากสาขาวิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาศงเคราะห์เชียงใหม่ อำเภอแม่วิม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพิจารณาอนุมัติ และดำเนินการดังนี้

1. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกเรียนรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา จำนวน 9 แผน ระยะเวลา 24 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 แจกจุดประสงค์และนำขึ้นตอนการปฏิบัติงานตามทักษะปฏิบัติของควีส์และให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ จากนั้นจึงดำเนินการสอนทักษะปฏิบัติตามกิจกรรมการปฏิบัติตั้งแต่แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 และทำการประเมินทักษะการปฏิบัติงานด้วยการสังเกต และประเมินชิ้นงาน โดยใช้รูบริกของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้และทดสอบหลังเรียน ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9
2. ให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นภายหลังทดสอบหลังเรียน
3. นำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานและแบบสอบถามความคิดเห็นไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านทักษะปฏิบัติผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาโดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของควีส์ในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และนำเสนอข้อมูลโดยการใช้ตารางประกอบการบรรยาย ในส่วนของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินทักษะปฏิบัติงาน ผู้ศึกษาได้ใช้เกณฑ์ในการประเมินซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

คะแนน	16-20	อยู่ในระดับ 4	หมายถึง	มีทักษะการปฏิบัติงานระดับดีเยี่ยม
คะแนน	13-15	อยู่ในระดับ 3	หมายถึง	มีทักษะการปฏิบัติงานระดับดี
คะแนน	9-12	อยู่ในระดับ 2	หมายถึง	มีทักษะการปฏิบัติงานระดับผ่าน
คะแนน	1-8	อยู่ในระดับ 1	หมายถึง	มีทักษะการปฏิบัติงานระดับปรับปรุง

2. วิเคราะห์ข้อมูลทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาผลิตภัณฑ์ลายนกเขาจากการเปรียบเทียบการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) โดยใช้สัญลักษณ์ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation) ตามแนวทางของ รวีวรรณ ชินะตระกูล(2535, หน้า 170)และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

3. วิเคราะห์จากแบบสอบถามความคิดเห็น โดยโดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามแนวทางของรวีวรรณ ชินะตระกูล (2535, หน้า 161-163)โดยนำเสนอข้อมูลใช้ตารางประกอบคำบรรยาย การแปลความหมายได้ศึกษาแนวทางของ ชัชวาล แสงแก้ว(2549, หน้า 37) มาประยุกต์ใช้ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ในรายวิชาสาระเพิ่ม ผลิตภัณฑ์ลายนกเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและแสดงผลโดยการบรรยาย